

KÖZÉRDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP,

Előfizetési ár:

Félévre . . . 1 frt 50 kr.
Negyedévre . . . — „ 75 kr.
Egy óra . . . — „ 25 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Egyes szám ára 6 kr.

NYILTTÉRİKÖZLEMENYEKET és HIRDETESEKET
méréselt árjegyzék szerint számít

a kiadóhivatal Mátyus-utca 30.

Szerkesztőség:

Csongrád, Mátyus-utca 30-ik szám a.
hova az előfizetési és hirdetési díjak, valamint
a lap szellemi részét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hogyan származnak a tüdőbajok?

— Tapasztalat s elmélet után. —

(Folytatás és vége.)

A tüdőnek a légzésnél, hogy milyen fontos szerepe van, az eléggé ismeretes. A levegőre az embernek épp oly nagy szüksége van mint a táplálékra valamint a táplálék nélkül csak rövid ideig, úgy levegő nélkül csak percekig tartható fel az élet.

A tüdő a tápanyagokból feldolgozott anyagnak jelentékeny részét vérré képezve, a testet a létfenntartásához okvetlen megkivántató vérről látja el, továbbá a légzést s a beszéd, illetőleg a hangképzést is esz közli.

Valamint a gyomornak mint étkezési főtápláló szernek elsőrendű szerepe van az élet.

fenntartáshoz, kevésbé kisebb szerepe van a tüdőnek, mert míg a gyomornak a tápanyagot kell feldolgoznia, addig a tüdő tömörsége, nagysága és dús vérnedv tartalmánál fogva a testet folyton a nélkülözhetlen vérről látja el s így azt táplálva, megóvjá az aszálytól. Vannak ugyan tüdőbajok, midőn a lesóványodás helyett inkább felfuvódásszerű kövérség tapasztalható, ez esetek is vagy természetes vagy külsőleges hűtések következményei lehetnek.

A tüdőre nézve ártalmas a forró étkek használata is, mert a tüdő nagy és terjedelmes sejtes tartalmánál fogva az igen meleg étkektől nemesak hevül, de abban folyton kisebb-nagyobb foku feloldódások következhetnek be, melyek ha ugyan mindjárt nem is, de hosszabb időn keresztül gyengítőleg hat

reá, mert szívósság és ruganyosságában támadja meg; de gyengítőleg hat általában az idegekre is.

A szeszes italok rendesnél nagyobb élvezete szintén káros hatású izgatásuknál fogva a tüdőre, különösen a pálinkaszerű szeszes italoknak még mértékletes módon való élvezete is gyengítőleg hat, bár nem gyorsan, de hosszabb időn keresztül nemesak a tüdőszervet, de általában izgatásánál fogva az idegrendszer is megtámadja s azt folyton gyengíti.

A gégesorvadás szintén mint a tüdőbaj a különféle hűtések következményeként fordul elő.

A milyen jó hatású és test-edző a hidegvizfürdő használata a szervezetre, épen olyan veszedelmes és káros következményű az, ha meggondolatlanul, magas hőmérsékleten ál-

A „KÖZÉRDEK“ TÁRCZÁJA.

Alkonyat.

*Leledzik, lehanyatlík már a nap;
Távol hegynek sötét orma csókot kap,
Halvány, bágyadt sugáritól s elmerül,
Én maradtam tört szívemmel egyedül,
Egyedül.*

*Alkony jöve, minden csendes, zajtalan,
Kicsiny madár fészkeire szállt hangtalan
Minden csendes, csupán fájó keblemben,
Él a keserv, kín és a bú szüntelen!
Szüntelen!*

*Halványhold a sötét égnek homályát,
Sugárral oly gyöngéden rezgi át.
Szívemben a gyötrelemnek lángja ég,
Gunymosolylyal üdvözöl a mindenségt
Mindenség.*

Jenő.

A révész.

A »Közérdek« eredeti tárczája.

Barátom, Füleky Tóni, a kivel együtt végeztük tanulmányainkat, a baráti szeretet legédesebb hangján hívott meg a szünidőre vendégének. Nem akartam magam nagyon kéretni, hanem elhatároztam, hogy minél hamarabb meglátogatom.

Tarisznyás Mihály uram ajánlkozott is, hogy olcsó pénzért kocsin elfog szállítani. — Hiszen — mint mondá — úgy is szomszédok vagyunk. Miután elhatároztam magam az elindulásra, a szomszéd sem késedelmeskedett, hanem elő állott a szekérral. Két „graszt“ (műszó, nem is tudom hol hallottam) volt a szekér elé fogva; — a büszke meg a bátor. De sehogy sem tudtam kiismerni belőlök, hogy melyik a büszke s melyik a bátor. Valóban szánandó két állat volt; bordáikat még sötétben is meglehetett volna olvasni.

Végre elkészülődöttünk s én hivatalos komolysággal foglaltam el helyemet a kukoriczaszárból készült ülésen.

— No, gyüh! — Uram segíts! — fohászokodék Tarisznyás Mihály uram ő kigyelme s a szekér lassu döcögéssel megindult.

Hol lassu. hol meg kevésbé gyors ügetéssel haladt a büszke és a bátor. Nemsokára egy folyóhoz értünk, hol egy komp segélyével történt a közlekedés — egyik partról a másikra.

A kompban senki sem volt. Körül néztem, vajjon hol láthatom meg a révészt. Nem messzire a révtől egy embert láttam a folyó partján, a ki úgy nézte a vízfolyását, mintha éppen arra fogadták volna.

Csodálkoztam, hogy észre nem vett bennünket.

— Hogy áll a víz, atyafi? — szóllítám meg.

Lassan emelte fel fejét megszólításomra s közönyösen felelé:

5 testtel azonnal a vízbe bocsájtjuk, be nem várva a hőmérséklet alászállását. Ez esetben is a tüdőbajnak egy nevére szerezhető. A külsőleges áztatás nemcsak fürdés közben, hanem szárazon, hideg levegő alatt is megkapható, ha elég vatosak nem vagyunk.

A tüdőbajok tudvalevőleg sorunkban nagyon elterjedtek és az tapasztalható, hogy a felmentettek körülbelül 25—30 százaléka tüdőbajban szenved. E bajok, mint fentebb is említettünk örökölhetők is lévén az általános satnyuláshoz nagymértékben hozzájárulnak; míg tehát a tüdőbaj biztos móddal nem gyógyíttatik, addig az emberiség satnyulása folyton tarthat: különösen pedig a nép alsóbb osztályánál, hol az egészség fentartásának fogalma is kevésbé ismeretes.

Én biztos sikerrel az úgynevezett tüdővész gyógyítására vállalkozom. Ez, egészségtelen köpetekről ismerhető fel, melyben az utóbbi időben az orvosok bacilusok létezését is konstataáltak. Hogy abban bacilusok léteznek-e, azt mikroskoppal nem vizsgáltam; de azért módszerem teljes eredményt tüntetett fel. Megelégedtem azzal, hogy a tüdőből az egészségtelen részeket eltávolítva s így

a baj tovaterjedését sikerrel akadályoztam meg.

Ifj. K. Gy.

Nyilatkozat.

Válasz a „Szegedi Híradó”-ban megjelent s a csongrádi nyomorult levelezője által beküldött, személyem ellen intézett gáz rágalmakra, melyekben a levelező egész undokságában mutatja be hitvány lelkét. Ugyanis „Közérdek” című lapom 4-ik számában a tüdővész betegség sikeres gyógyítására vállalkozom, melynek gyógyítási titkát már évek óta bírom. Magam is 7 évig szenvedtem a nevezett betegségben, míg tanulmány és számtalan oldalról nyert tapasztalat után végre találtam oly gyógy módot és szert, hogy a nevezett betegséget bámulatraméltó sikerrel gyógyítja meg. E titoknak eladása s napvilágra hozásával lépek a nevezett számban a nyilvánosság elé.

A „Szegedi Híradó” zsákba bújít, névtelen és eszelős levelezője persze egyenes támadást intézni ellenem nem is bátorkodott, hanem felhoz „Pesti Naplót”, politikai tanulmányokat, keleti kérdést s annak megoldásához a kulcsot és örültebbnél, örültebb zagyalé-

kokat összekever; szerinte jó lesz akármi ostobaság is, csak legyen valami odadobva a „Szegedi Híradó” olvasó közönségének azt gondolva, hogy Szegeden minden pimasz hazugságnak hitelt adnak. Nekem esik s minden áron nevéssé akar tenni, nem czélolván mást, mint hogy az emberiségre kiszámíthatlan fontosságú találmányommal elhallgassak, a ki ily nyomorultul mer irni, az előtt nem lehet szent bárminemű nemes, közérdekű dolog. Az ilyféle fráterektől könnyen kitelik, hogy az igazat hamisnak, a hamisat igaznak tüntetik fel a nyilvánosság előtt, csak azért, hogy megyékre szóló botrányt csinálhassanak. Azonban tapasztalható az is, hogy az ilyen hitvány ficzkók mások által ugrattatnak neki s tétetnek ki czéltáblának, hogy bele lödözzenek, persze az ilyen éretlen fejű ficzkók nem tudnak a maguk fejével gondolkozni, mások által neki vaditva kések tűznek, víznek neki rohanni, nem ismerve föl idejében a következményeket; a felbujtók pedig jó izüt nevetnek, ha látják, hogy maguk helyett milyen alaposan elverik az ilyen éretlen bikficzeket.

Azt írja ez a vad tudósító, a nevezett lapban, hogy templom-

— Nem áll az sehogysem, mert folyik.

Majd csendesen felkelt s úgy közeledett felénk.

— Ugy értem, apad-e vagy árad? — folytatám tovább.

— Hol apad, hol meg árad; — a hogy a fölséges Ur Isten akarja.

Láttam, hogy ettől vajmi keveset tudok meg, azért vártam, mit akar, mert egyenest a kompa jött.

Megnézte a kompkötelet, azután egyet igazított rajta s a kompot eloldotta a parttól.

Én csak néztem Tarisznyás Mihály uramra s ő meg visszabámult énrám.

Több kérdést intéztem ehhez a különös emberhez, de mindegyikre a lehető legrövidebb feleletet kaptam.

Végre által értünk a folyón s tovább folytattuk utunkat. Mihály gazda meg nem állhatta, hogy nagy bölcsen megne jegyezze:

Aligha e' nem vót a révész!

Míg czélunkhoz érhattünk, addig

az ut hátralevő részét azzal töltöttem el, hogy hallgattam Tarisznyás szomszéd biztatásait, melyekkel a bator meg a büszkét nógatta gyorsabb ügetésre.

Végtére megérkeztünk a faluba, hol barátom lakott.

De most ismét más kérdés foglalkoztatott — hogyan találom meg barátom lakását?

Igaz, hogy a falu nem nagy s így majd csak rá akadok.

Míg ilyen képpen töprenkedek a kukoriczaszárból készült ülésen, azalatt segítségemre jött a véletlen egy paraszt fiu személyében.

— Hol laknak Füleky Antal urék, fiacskám? — szólitám meg nyájasan.

A borzas hajú gyerek rám néz, előbb gondolkozik s azután mondja:

— Ott laknak Bencze bácsiék mellett, Csutak Jóskaéknak éppen „srét.” No, Mihály gazda menjünk majd csak rá találunk most már valahogy!

Lassan haladtunk a falu széles utcáján, keresve barátom lakását.

— Oh, mily szerencse! kiálték egyszerre föl, barátom éppen szemközt jött velünk . . .

Bevezetett hozzájuk s élvezték a viszontlátás örömeit . . .

Elöttem még ekkor is feltűnt a révész alakja s elmondám barátomnak, hogy hogyan jártam vele s egyuttal kérdém, hogy nem tudna-e róla nekem valamit mondani.

Barátom arca komoly lett s karomat fogva, a kertbe vezetett, hol a következő történetet mondá el:

— Mintegy három éve lehet annak a gyászos esetnek, melynek hírét azt hiszem te is hallottad, de hogy teljesen megérthessed elbeszélésemet, azért körülményesen mondom el azt úgy, a hogyan történt, melynek egyik legszomorubb alakja azon révész, akit te oly különösnek találtál.

(Folyt. köv.)

szolga voltam. Erre legjobban megfelelhetne Csongrád város előljárósága, hogy voltam-é vagy fizetett-é nekem ily minőségben egy krt is? De tegyük fel azt, hogy takács legény voltam, még az esetben sem üt le egy hajszálat sem, hogy azon feladatot, melyre vállalkozom, legkevésbé is gyengitené, ha én azt sikerrel vagyok képes megoldani. Arkwright Henrik borbély volt s föltalálta az egész művelt világon elterjedt s ma már általánosságban használt szövőszéket, vagy Iteppenson a gyári munkás nem-e fontos szolgálatot tett az által, hogy az egész földet behálózzák az általa föltalált vasutak.

Az emberiség érdekei követeli, hogy ily gyógymód és titok napvilágot lásson. Városunk szemetei akkor irnak vidéki sajtóba ellenem, midőn lakásomon dr. Cs. G. ügyvéd, B. M. tanító és még számtalanok keresnek fel, bizalommal fordulnak hozzám s kijelentik, — hogy készek magukat gyógymódomnak alávetni.

A „Mindszent Szegvár és Vidéke“ című rongyból tákkolt papír darab a „Szegedi Hiradó“ után mindjárt czudarul fel is ült. pedig a „Közérdek“ IV-ik számából küldtünk egy példányt; a mint tapasztaljuk, abból nem tett ki egy betűt sem, de bezzeg a pimaszságot átvette s tovább bögte világgá. Ajánlom hogy máskor tapintatosabb legyen, mert, így többször lehet még nevetség tárgyává.

Több napilap hallgatásából kivehetni hogy azok szintén kaphattak a jeles tudósítótól czudar badarsággal megtöltött levelet, mert az általam beküldött példányokról egy betűvel sem emlékeznek meg. — Ha ugyan a hallgatás valami spekulációból történt volna, úgy azt itt előre kijelentem, hogy az velem szemben mindenkor hajótörést fog szenvedni, mert én füttyölésért nem fogom senkinek sem tüzből a gesztenyét kikaparni.

...nt hirlik, lesz szemétre

való botránynak ujongó lap elég, amelyek átveszik az örült marhaságokat, majd legalább megismeri a nagyközönség a gyönyörű mákvirágokat.

Most pedig kinyilatkoztatom, hogyha jövőre a nagyközönség megcsalása, félrevezettetése véget nem írja közleménye alá ócska nevét az ilyenféle tudósító úgy jövőre g a z e m b e r elő névvel fogom felruházni, azon reményben, hogy a nagy közönség ily minőségben megfogja erősíteni.

Ifj. Keviczky György.

UJDONSÁGOK.

— **Életmentés.** Mészáros János 8 éves kis leánya f. hó 10-én a malom utca révén a meritőről véletlenül a Tiszába esett. Kétségbeesett sikolyt hallatszott a szerencsétlen leányka ajkairól, ki nek hasonló társa rémülten kiáltozott segélyért. A segély kiáltásra Csernák Györgyné, ki éppen vizért a Tiszára ment, a legnagyobb bátorsággal igyekezett a szerencsétlen kisleányt kimenteni, a mi hosszas fáradság után sikerült is. A derék asszony ki saját élete kockáztatásával szabadított meg egy életet a bizonyos haláltól, valóban megérdemli, hogy neve és nemes tette nyilvánosságra hozassék.

— **Szinészeink,** kik a nyári idény alatt a közönségnek élvezetet szerezni igyekeztek, a hét folyamán városunktól búcsút vettek. Itteni szereplésük alatt nagyon is kívánatosá vált, hogy jövőre, — ha nagyobb pártolásra akarnak számítani — alkalmasabb tagokból szervezzék a társulatot. — Annyit azonban megkell jegyeznünk, hogy közönségünk nemigen részesítette kellő pártfogásban Thália papjait.

— **Búcsú.** F. hó 15-én, vagyis N. Boldogasszony napján tartatott nálunk az évenkénti szokásos búcsú. Valóban ünnepélyes és nagyvárosias kinézést nyert városunk ez alkalommal; a vidéki búcsús nép nagyobb része már 14-én délután megérkezett, azonban szombaton is érkeztek vidékiek nagy számmal. A „nagy mise“ ünnepélyes körmenettel tartatott meg. 15-én d. u. a búcsusok egyes csapatokban hagyták el városunkat, többen azonban itt maradtak a másnap tartandó belvárosi búcsúra — no meg az esti táncmulatságban is részt vettek.

— **A búcsú-bálak** általában kitűnően sikerültek, amit már előre is lehetett gondolni, mert a N. Boldogasszony napi bálak szoktak nálunk legjobban sikerülni. A „Fiume“ kávéház termeiben ott láttuk az iparos ifjak javát; nagy számmal voltak képviselve a szebbnél-szebb lányok is, még pedig nemcsak helybeliek, hanem vidékiek is. Ki mulathatták magukat kedvükre, mert úgy a rendezők, mint az összes ifjuság azon igyekeztek, hogy minél kellemesebbé tegyék a mulatságot. —

Tudósítónk ki szintén jelen volt, anynyira el volt ragadtatva a jó kedv által, s oly jól érezte magát a csinos hölgyek társaságában, hogy pontosan nem számolhatott be a jelen volt hölgyek neveivel; de nem jegyezte fel azt sem, hogy a négyest hány pár tánczolta, meg a jótékonyzélra mennyi folyt be. No de nem rójuk fel neki bűnül, mert a kedélyes társaságban könnyű volt felejtetni a lapot és tudósítást. Általában a bálakról jövő számunkban hozunk többet.

— **Reményi Ede** a világhírű hegedű művész Bodó Alajos kíséretében f. hó 14-én városunkba érkezett s még az nap a „Népkerti Szinkörben“ előadást is tartottak. Mondhatjuk, élvezetes estét szereztek a közönségnek s ez nem is volt háládatlan a — tapsban.

— **Az új nagy harang,** mely Budapesten készült, 13-án érkezett meg. A harang súlya 32 bécsi mázsa, tehát mégegyszer akkora, mint az eddig használt nagy harang.

Gőzhajózási menetrend.

I.
A gőzhajó indul Csongrádról Szegedre

” ” ” Szerdán) reggel
” ” ” Pénteken) 4
” ” ” Vasárnap) órákor

Csongrádról Szolnokra:

” ” ” Kedden) reggel
” ” ” Csütörtökön) 4
” ” ” Szombaton) órákor

II.
A gőzhajó indul Szegedről Szolnokra

” ” ” Hétfő) délután
” ” ” Szerda) 4
” ” ” Péntek) órákor

Csongrádra érkeznek 9—10 óra közt:

III.
A gőzhajó indul Szolnokról Szegedre:

” ” ” Kedden) délután
” ” ” Csütörtökön) 3
” ” ” Szombaton) órákor

Csongrádra érkeznek 9—10 óra közt.

Vasuti menetrend.

I.
Csongrádról ind. — d. u. — 2. 10
K.-Kis-Szállásra érk. — — — 2. 48
Félegyházára » » — — — 4. 16
Szegedre ind. (gy. v.) — — — 4. 44
Szegedre érk. — — — — 4
Szegedre ind. sz. v. — — — 4. 5
Szegedre érk. — — — — 6. 4
Budapestre ind. (sz. v.) — — — 5. 92
Budapestre érk. — — — — 8. 45

II.
Csongrádról indul — d. e. — — 10.
K.-Kis-Szállásra érkezik, — — — 1 0.5
Félegyházára » » — — — 11. —
Szegedre ind. (sz. v.) — — — 11. 47
Szegedre érk. — — — — 1. 14
Budapestre ind. (gy. v.) — — — 11. 47
Budapestre érk. — d. u. — 2. 05

III.
Budapestről ind. (sz. v.) d. e. 7. 45
Félegyházára érk. — — — 11. 50
*

Csongrádra ind. — — d. u. 12. 5
K.-Kis-Szállásra ér. — — 12. 30
Csongrádra » « — — 1. 08
Szegedről ind. (3y. v.) — 10. 47
Félegyházára ér. — — 11. 46
Csongrádra ind. — — 12. 05
Csongrádra ér. — — 1. 08

IV.

Budapestről ind. (sz. v.) d u. 12 —
Félegyházára ér. — — 4.
Budapestről ind. (gy. v.) — 1.
Félegyházára ér. — — 3.
Csongrádra ind. — — — 5. 45
K.-Kis-Szállásra ér. — — 5. 10
Csongrádra » « — — 6. 17
Szegedről ind (sz. v.) — , 10
Félegyházára ér. — — 4. 55
Csongrádra ind. — — 5. 12
K.-Kis-Szállásra ér. — 5. 40
Csongrádra ér. — — — 6. 10

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

Iffj Keviczky György.

Vidéki borkereskedők és vendéglősök figyelmébe ajánlja :

Özv. Szabó Mihályné, pinczejében eddig kitartott, s jól kezelt 5480 liter kitünő fehér borát : ennek fele 2 éves. Megjegyzendő, hogy kisebb részletekben is ad abból el. A venni szándékozók a kecskeméti utmellelt levő „Piros gunyhós“ szőlőjében 1112 szám alatt bármely időben megtalálhatják és borát megtekinthetik.

Továbbá, tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy fentnevezett szőlőjéből 3 holdnyit szabad kézből eladni szándékozik, a venni szándékozók ez ügyben is ott a helyszínén vele értekezhetnek.

Új találmány.

Vasiparú munkával foglalkozó gyárosok és iparosok, kevés befektetéssel jól jövedelmező

TALÁL M Á N Y T

szerezhetnek meg málam.

E találmány ugyan még nincs szabadalmazva, de fontos közhasznú voltát tekintve az bizonyosra vehető.

A kik e találmányt megszererni ohajtják azok forduljanak e lap f. szerkesztőjéhez, mint a találmány tulajdonosához.